

Jurisprudentie

BESCHIKKING VAN HET HOF (Zesde kamer)

14 april 2021 *

„Prejudiciële verwijzing – Artikel 99 van het Reglement voor de procesvoering van het Hof – Bescherming van consumenten – Oneerlijke bedingen – Richtlijn 93/13/EEG – Artikel 1, lid 2 – Uitsluiting van de werkingssfeer van deze richtlijn van contractuele bedingen waarin dwingende wettelijke of bestuursrechtelijke bepalingen zijn overgenomen – Artikel 4, lid 2 – Uitzondering op de beoordeling van het oneerlijke karakter van een beding – In een vreemde valuta luidende kredietovereenkomst – Gestelde niet-nakoming van de op een verkoper rustende informatieplicht – Verplichting voor de nationale rechter om eerst te toetsen aan artikel 1, lid 2”

In zaak C-364/19,

betreffende een verzoek om een prejudiciële beslissing krachtens artikel 267 VWEU, ingediend door de Tribunal Galați (rechter in tweede aanleg Galați, Roemenië) bij beslissing van 27 februari 2019, ingekomen bij het Hof op 7 mei 2019, in de procedure

XU,

YV,

ZW,

AU,

BZ,

CA,

DB,

EC

tegen

SC Credit Europe Ipotecar IFN SA,

Credit Europe Bank NV,

geeft

* Procestaal: Roemeens.

HET HOF (Zesde kamer),

samengesteld als volgt: L. Bay Larsen, kamerpresident, C. Toader en N. Jääskinen (rapporteur),
rechters,

advocaat-generaal: J. Kokott,

griffier: A. Calot Escobar,

gezien de stukken,

gelet op de opmerkingen van:

- de Roemeense regering, aanvankelijk vertegenwoordigd door R. I. Hațieganu, A. Rotăreanu en C.-R. Cantâr, vervolgens door E. Gane, R. I. Hațieganu en A. Rotăreanu als gemachtigden,
- de Europese Commissie, vertegenwoordigd door N. Ruiz García en C. Gheorghiu als gemachtigden,

gelet op de beslissing, de advocaat-generaal gehoord, om overeenkomstig artikel 99 van het Reglement voor de procesvoering van het Hof uitspraak te doen bij met redenen omklede beschikking,

de navolgende

Beschikking

- 1 Het verzoek om een prejudiciële beslissing betreft de uitlegging van artikel 1, lid 2, en artikel 4, lid 2, van richtlijn 93/13/EEG van de Raad van 5 april 1993 betreffende oneerlijke bedingen in consumentenovereenkomsten (PB 1993, L 95, blz. 29).
- 2 Dit verzoek is ingediend in het kader van een geding tussen XU, YV, ZW, AU, BZ, CA, DB en EC enerzijds en SC Credit Europe Ipotecar IFN SA (hierna: „Credit Europe Ipotecar”) en Credit Europe Bank NV anderzijds, over het vermeend oneerlijke karakter van een beding in een in vreemde valuta luidende kredietovereenkomst dat voorschrijft dat het geleende bedrag in die valuta wordt terugbetaald en dat het wisselkoersrisico bij de kredietnemers legt.

Toepasselijke bepalingen

Unierecht

- 3 In de dertiende overweging van richtlijn 93/13 staat te lezen:

„Overwegende dat de wettelijke en bestuursrechtelijke bepalingen van de lidstaten waarin bedingen van overeenkomsten met consumenten, direct of indirect, worden vastgesteld, worden geacht geen oneerlijke bedingen te bevatten; dat het bijgevolg niet nodig blijkt bedingen waarin dwingende wettelijke of bestuursrechtelijke bepalingen zijn overgenomen dan wel beginselen of bepalingen van internationale overeenkomsten waarbij de lidstaten of de Gemeenschap partij

zijn, aan de bepalingen van deze richtlijn te onderwerpen; dat in dat verband onder de [in artikel 1, lid 2, vermelde] term ‚dwingende wettelijke en bestuursrechtelijke bepalingen’ tevens de regels vallen die volgens de wet van toepassing zijn tussen de overeenkomstsluitende partijen wanneer er geen andere regeling is overeengekomen”.

- 4 Artikel 1, lid 2, van deze richtlijn bepaalt:

„Contractuele bedingen waarin dwingende wettelijke of bestuursrechtelijke bepalingen of bepalingen of beginselen van internationale overeenkomsten waarbij de lidstaten of de Gemeenschap partij zijn, met name op het gebied van vervoer, zijn overgenomen, zijn niet aan deze richtlijn onderworpen.”

- 5 Artikel 4, lid 2, van deze richtlijn luidt:

„De beoordeling van het oneerlijke karakter van bedingen heeft geen betrekking op de bepaling van het eigenlijke voorwerp van de overeenkomst, noch op de gelijkwaardigheid van enerzijds de prijs of vergoeding en anderzijds de als tegenprestatie te leveren goederen of te verrichten diensten, voor zover die bedingen duidelijk en begrijpelijk zijn geformuleerd.”

Roemeens recht

- 6 Artikel 1578 van de Cod civil (burgerlijk wetboek), in de versie die van kracht was ten tijde van de feiten van het hoofdgeding (hierna: „burgerlijk wetboek”), bepaalde:

„De verplichting uit een geldlening beperkt zich steeds tot het bedrag dat in cijfers in de overeenkomst is vermeld.

Bij stijging of daling van de koers van de valuta voordat de betalingstermijn vervalt, moet de schuldenaar het geleende geldbedrag terugbetalen en is hij verplicht dit terug te betalen in uitsluitend de valuta die ten tijde van de betaling in omloop is.”

Hoofdgeding en prejudiciële vragen

- 7 Op 8 november 2007 hebben vier van de verzoekers in het hoofdgeding, consumenten, met de in Roemenië gevestigde vennootschap Credit Europe Ipotecar een in Zwitserse frank (CHF) luidende hypothecaire kredietovereenkomst gesloten met een looptijd van 30 jaar. De andere verzoekers in het hoofdgeding zijn de rechtsopvolgers van een vijfde consument, die partij was bij die overeenkomst en is overleden op 6 april 2014.
- 8 Artikel 6.1 van die overeenkomst bepaalde met name dat de lening moest worden terugbetaald in de vreemde valuta waarin deze was uitgedrukt en dat het wisselkoersrisico, te weten het risico dat verbonden is aan de schommelingen van de wisselkoers tussen die valuta en de Roemeense leu (RON), in voorkomend geval moest worden gedragen door de kredietnemers.
- 9 Op 31 maart 2009 heeft Credit Europe Ipotecar haar uit die overeenkomst voortvloeiende schuldvordering overgedragen aan Credit Europe Bank.

- 10 Naar aanleiding van een verzoek om schuldherschikking van de betrokken consumenten hebben de partijen bij de overeenkomst op 3 oktober 2011 een aanvullende akte gesloten waarbij artikel 6.1 van de betreffende kredietovereenkomst is gewijzigd. Daarin was echter nog steeds bepaald dat de lening moest worden terugbetaald in Zwitserse frank en dat het eventuele wisselkoersrisico voor rekening van de kredietnemers kwam.
- 11 Op 16 maart 2015 hebben verzoekers in het hoofdgeding Credit Europe Ipotecar gedagvaard voor de Judecătoria Galați (rechter in eerste aanleg Galați, Roemenië), en hoofzakelijk verzocht om ten eerste vaststelling dat het in artikel 6.1 van de betrokken kredietovereenkomst opgenomen beding oneerlijk én nietig is, ten tweede vastlegging van de wisselkoers tussen de Zwitserse frank en de Roemeense leu op de waarde die gold op de datum waarop deze overeenkomst is gesloten, en ten derde teruggave van de te veel betaalde bedragen als gevolg van de ontwaarding van de Roemeense leu ten opzichte van de Zwitserse frank sinds die datum. Ter ondersteuning van hun beroep hebben zij aangevoerd dat zij een lening hadden gesloten in Zwitserse frank op advies van Credit Europe Ipotecar, die hen niet had ingelicht over het risico op overwaardering van deze valuta, terwijl een dergelijk risico voorzienbaar was voor deze kredietgever, die in tegenstelling tot de betrokken consumenten over financiële expertise beschikte.
- 12 Als verweer heeft Credit Europe Ipotecar om te beginnen aangevoerd dat de vorderingen met betrekking tot artikel 6.1 van de betrokken kredietovereenkomst niet-ontvankelijk waren, omdat richtlijn 93/13 niet van toepassing was en het Roemeense recht de aangezochte rechter niet de mogelijkheid bood om een beding aan een overeenkomst toe te voegen. Vervolgens heeft deze vennootschap betoogd dat zij niet verplicht was de kredietnemers over het wisselkoersrisico in te lichten, aangezien het onmogelijk was vooraf met zekerheid te weten hoe de wisselkoers van een valuta zich zou ontwikkelen en dit behoorde tot de risico's waarover de gemiddelde consument zich kon informeren. Ten slotte kon volgens Credit Europe Ipotecar niet worden aangenomen dat de overeenkomst onevenwichtig was, aangezien de regel van het „monetair nominalisme” door de nationale wetgever is neergelegd in artikel 1578 van het burgerlijk wetboek, en het beroep in het hoofdgeding strijdig is met deze bepaling doordat dit ertoe strekt het wisselkoersrisico uit te schakelen.
- 13 Bij vonnis van 30 januari 2018 heeft de Judecătoria Galați de vordering betreffende het oneerlijke karakter en dus betreffende de nietigheid van het in artikel 6.1 van de betrokken kredietovereenkomst opgenomen beding ongegrond verklaard.
- 14 Dienaangaande heeft die rechter met name geoordeeld dat verzoekers in het hoofdgeding vrij waren geweest om te kiezen voor een lening in Roemeense leu of in andere valuta's en dat zij, door een lening met een looptijd van 30 jaar aan te gaan in een andere valuta dan die waarin zij hun salaris ontvingen, impliciet hadden ingestemd met het wisselkoersrisico, dat wil zeggen het risico van wijziging van de omstandigheden die ten tijde van het sluiten van die overeenkomst bestonden.
- 15 Bovendien heeft hij geoordeeld dat de bedingen van die overeenkomst volgens welke de kredietnemers verplicht waren om de aflossingen in Zwitserse frank terug te betalen, het evenwicht tussen de rechten en de plichten van de partijen niet in aanzienlijke mate verstoorde, aangezien de kredietgever het risico droeg dat de wisselkoers van de Zwitserse frank daalde ten opzichte van de waarde die gold voor de omrekening van deze valuta in Roemeense leu op het moment waarop de betrokken overeenkomst was gesloten, terwijl het risico op een stijging van de wisselkoers voor rekening van de kredietnemers kwam.

- 16 Volgens de Judecătoria Galați kan uit het feit dat de kredietgever beroepsmatig actief is in het bank- en financiewezen niet worden afgeleid dat hij wist of kon voorzien hoe die wisselkoers zich zou ontwikkelen. Bovendien is een bank weliswaar gehouden om de consument te informeren over de wezenlijke aspecten van zijn kredietaanbod, maar is het wisselkoersrisico een aspect dat iedere kredietnemer concreet moet beoordelen.
- 17 In maart 2018 hebben zowel verzoekers in het hoofdgeding als Credit Europe Ipotecar en Credit Europe Bank hoger beroep ingesteld tegen het vonnis van die rechter bij de Tribunal Galați (rechter in tweede aanleg Galați, Roemenië), waarbij zij grotendeels de argumenten hebben herhaald die zij in eerste aanleg hadden aangevoerd.
- 18 De verwijzende rechter is van oordeel dat uit de rechtspraak van het Hof met betrekking tot richtlijn 93/13 volgt dat wanneer in een contractueel beding bepalingen van nationaal recht zijn overgenomen die onafhankelijk van de keuze van de overeenkomstsluitende partijen of bij gebreke van een andersluidende regeling tussen hen van toepassing zijn, dit beding krachtens artikel 1, lid 2, niet binnen de werkingssfeer van die richtlijn valt.
- 19 Voorts zet hij uiteen dat artikel 1578 van het burgerlijk wetboek – dat van aanvullend recht is – bepaalt dat de kredietnemer verplicht is om de kredietgever het in de kredietovereenkomst in cijfers genoemde geldbedrag terug te betalen, ongeacht of de valuta's waarin de lening is uitgedrukt vóór de betalingstermijn aan waarde winnen of verliezen, en dat in deze wettelijke bepaling het – in de Roemeense rechtsleer zogenoemde – „beginsel van monetair nominalisme” is neergelegd, dat inhoudt dat de schuld tegen de nominale waarde moet worden afgelost. De verwijzende rechter licht verder toe dat de wisselkoers van de Zwitserse frank in het kader van contractuele verhouding in het hoofdgeding tussen de datum waarop de betrokken kredietovereenkomst is gesloten, namelijk 8 november 2007, en de datum waarop het beroep in eerste aanleg is ingesteld, namelijk 16 maart 2015, met 204,12 % is gestegen in het nadeel van de kredietnemers.
- 20 Uit de verwijzingsbeslissing blijkt ook dat naar aanleiding van het arrest van 20 september 2017, Andriuc e.a. (C-186/16, EU:C:2017:703), in de Roemeense rechtspraak grotendeels is geoordeeld dat wanneer wordt aangevoerd dat contractuele bedingen oneerlijk zijn, de nationale rechters eerst moeten bepalen of in de betwiste contractbepalingen een nationale regel van aanvullend recht is overgenomen – zoals de regel waarin artikel 1578 van het burgerlijk wetboek voorziet – en zo ja, deze contractbepalingen van de toetsing van het oneerlijke karakter van de betrokken contractbepalingen moeten uitsluiten op grond van artikel 1, lid 2, van richtlijn 93/13. In dit laatste geval blijkt dat de aangezochte rechter niet de mogelijkheid heeft om het precontractuele gedrag van de verkoper te beoordelen, en met name of hij heeft voldaan aan zijn uit artikel 4, lid 2, van deze richtlijn voortvloeiende verplichting om de consument te informeren.
- 21 Bijgevolg wenst de verwijzende rechter ten eerste te vernemen welke methodologie moet worden gevolgd bij de toetsing van een beding over het wisselkoersrisico. Hij vraagt zich af of een dergelijk beding eerst moet worden getoetst aan de uitsluiting van artikel 1, lid 2, dan wel aan het uit artikel 4, lid 2, voortvloeiende vereiste van transparantie.
- 22 Ten tweede wenst deze rechter te vernemen of, ingeval de aangezochte rechters het betwiste beding eerst onderzoeken vanuit het oogpunt van artikel 4, lid 2, van richtlijn 93/13 en tot het oordeel komen dat de betrokken verkoper de in die bepaling neergelegde verplichting om vooraf

informatie te verstrekken niet is nagekomen, de verkoper ondanks deze niet-nakoming gebruik kan maken van de uit artikel 1, lid 2, van die richtlijn voortvloeiende uitzondering op de toetsing van het oneerlijke karakter van contractuele bedingen.

23 Tegen deze achtergrond heeft de Tribunal Galați de behandeling van de zaak geschorst en het Hof verzocht om een prejudiciële beslissing over de volgende vragen:

- „1) Moeten artikel 1, lid 2, en artikel 4, lid 2, van richtlijn 93/13, zoals uitgelegd in het arrest van 20 september 2017, *Andriuc e.a.* (C-186/16, EU:C:2017:703), aldus worden uitgelegd dat in geval van een beding betreffende het wisselkoersrisico waarin een nationale bepaling is overgenomen, de nationale rechter eerst dient na te gaan of het verbod van artikel 1, lid 2 [...] van toepassing is, dan wel eerst dient na te gaan of de verkoper zijn informatieplicht als bedoeld in artikel 4, lid 2 [...] is nagekomen, zonder eerst het bepaalde in artikel 1, lid 2 [...] te onderzoeken?
- 2) Moeten artikel 1, lid 2, en artikel 4, lid 2, van richtlijn 93/13 aldus worden uitgelegd dat de verkoper, indien hij zijn verplichting de consument vóór de sluiting van de kredietovereenkomst informatie te verstrekken niet is nagekomen, zich kan beroepen op artikel 1, lid 2 [...], zodat rechterlijke toetsing van het oneerlijke karakter van een beding betreffende het wisselkoersrisico waarin een nationale wetsbepaling is overgenomen, wordt uitgesloten?”

Beantwoording van de prejudiciële vragen

- 24 Volgens artikel 99 van het Reglement voor de procesvoering van het Hof kan dit, wanneer het antwoord op een prejudiciële vraag duidelijk uit de rechtspraak kan worden afgeleid of over het antwoord op die vraag redelijkerwijs geen twijfel kan bestaan, in elke stand van het geding op voorstel van de rechter-rapporteur, de advocaat-generaal gehoord, bij met redenen omklede beschikking uitspraak doen.
- 25 Deze bepaling dient in het kader van deze prejudiciële procedure te worden toegepast.
- 26 Met zijn twee vragen, die samen moeten worden behandeld, wenst de verwijzende rechter in wezen te vernemen of artikel 1, lid 2, en artikel 4, lid 2, van richtlijn 93/13 aldus moeten worden uitgelegd dat wanneer bij een rechter van een lidstaat een geding aanhangig wordt gemaakt over een vermeend oneerlijk contractueel beding waarin een nationale bepaling van aanvullend recht is overgenomen, hij eerst de gevolgen van de in artikel 1, lid 2, bedoelde uitsluiting van de werkingssfeer van deze richtlijn dient te onderzoeken, dan wel de gevolgen van de in artikel 4, lid 2, opgenomen uitzondering op de toetsing van het oneerlijke karakter van contractuele bedingen, en – zo deze laatste weg moet worden gevolgd – of een verkoper die niet heeft voldaan aan de uit artikel 4, lid 2, voortvloeiende transparantieplichting, zich niettemin op artikel 1, lid 2, kan beroepen om de toetsing van het oneerlijke karakter van een dergelijk beding te voorkomen.
- 27 In dat verband zij eraan herinnerd dat, ten eerste, artikel 1, lid 2, van richtlijn 93/13 contractuele bedingen waarin „dwingende wettelijke of bestuursrechtelijke bepalingen” zijn overgenomen, van de werkingssfeer van deze richtlijn uitsluit, en dat deze uitdrukking, gelet op de dertiende overweging van deze richtlijn, niet alleen ziet op bepalingen van nationaal recht die los van de keuze van de overeenkomstsluitende partijen tussen hen van toepassing zijn, maar ook op

contractuele bedingen van aanvullend recht, dat wil zeggen bedingen die van toepassing zijn wanneer de partijen dienaangaande geen andere regeling zijn overeengekomen (zie in die zin arresten van 26 maart 2020, Mikrokasa en Revenue Niestandaryzowany Sekurytyzacyjny Fundusz Inwestycyjny Zamknięty, C-779/18, EU:C:2020:236, punten 50-53, en 9 juli 2020, Banca Transilvania, C-81/19, EU:C:2020:532, punten 23-25 en 28).

- 28 Het Hof heeft voor deze uitlegging van artikel 1, lid 2, van richtlijn 93/13 gekozen ook al is deze bepaling verschillend geformuleerd in de Franse en de Roemeense versie van richtlijn 93/13, zoals ook de verwijzende rechter in de onderhavige zaak heeft opgemerkt (zie in die zin arrest van 9 juli 2020, Banca Transilvania, C-81/19, EU:C:2020:532, punten 32-34).
- 29 De in deze bepaling vervatte uitsluiting van de toepassing van de regeling van richtlijn 93/13 vindt haar rechtvaardiging in het feit dat rechtmatig mag worden vermoed dat de nationale wetgever een evenwicht tussen alle rechten en plichten van de partijen bij bepaalde overeenkomsten tot stand heeft gebracht, welk evenwicht de Uniewetgever uitdrukkelijk heeft willen handhaven (zie in die zin arresten van 26 maart 2020, Mikrokasa en Revenue Niestandaryzowany Sekurytyzacyjny Fundusz Inwestycyjny Zamknięty, C-779/18, EU:C:2020:236, punt 54, en 9 juli 2020, Banca Transilvania, C-81/19, EU:C:2020:532, punt 26).
- 30 Ten tweede vormt artikel 4, lid 2, van deze richtlijn een uitzondering op de inhoudelijke toetsing van oneerlijke bedingen waarin de door die richtlijn ingevoerde consumentenbeschermingsregeling voorziet. Deze uitzondering geldt voor de bedingen die tot een van de twee in genoemd lid 2 bedoelde categorieën behoren, voor zover het betrokken beding duidelijk en begrijpelijk is geformuleerd overeenkomstig het uit deze bepaling voortvloeiende vereiste van transparantie (zie in die zin arresten van 20 september 2017, Andriuc e.a., C-186/16, EU:C:2017:703, punten 34, 35, 43 en 44, en 3 september 2020, Profi Credit Polska, C-84/19, C-222/19 en C-252/19, EU:C:2020:631, punten 65 en 66).
- 31 Met betrekking tot de vraag hoe artikel 1, lid 2, van richtlijn 93/13 en artikel 4, lid 2, ervan zich tot elkaar verhouden moet, zoals de Roemeense regering en de Europese Commissie eensgezind voorstellen, op de prejudiciële vragen van de verwijzende rechter worden geantwoord dat de rechter bij wie een geding als in het hoofdgeding aanhangig is gemaakt, voorrang moet geven aan het onderzoek op basis van de uitsluiting van de werkingssfeer van richtlijn 93/13 als bedoeld in artikel 1, lid 2, boven het onderzoek op basis van de uitzondering op de toetsing van het oneerlijke karakter van contractuele bedingen als bedoeld in artikel 4, lid 2, van deze richtlijn.
- 32 Deze benadering is immers geboden omdat duidelijk is dat elk instrument van Unierecht slechts op een bepaalde situatie van toepassing is voor zover deze binnen de werkingssfeer van dat instrument valt (zie in die zin arrest van 18 oktober 1990, Dzodzi, C-297/88 en C-197/89, EU:C:1990:360, punt 23 en aldaar aangehaalde rechtspraak, en beschikking van 3 juli 2014, Tudoran, C-92/14, EU:C:2014:2051, punten 28-32).
- 33 Daarenboven blijkt meer bepaald duidelijk uit de structuur zelf van richtlijn 93/13 dat voor de beoordeling van het oneerlijke karakter van een beding in het licht van het bepaalde in deze richtlijn, met name artikel 4, vooraf moet worden bepaald of het betrokken beding binnen de werkingssfeer van de richtlijn valt, met name in het licht van de in artikel 1, lid 2, bedoelde uitsluiting van deze werkingssfeer.

- 34 Om die reden heeft het Hof in het arrest van 20 september 2017, *Andriciuc e.a.* (C-186/16, EU:C:2017:703, punten 30-32), opgemerkt dat het aan de nationale aangezochte rechter staat om, rekening houdend met de aard, de algehele opzet en de voorwaarden van de betrokken kredietovereenkomsten alsmede met de juridische en feitelijke context ervan, te beoordelen of in het in het hoofdgeding aan de orde zijnde beding, krachtens hetwelk het krediet in dezelfde valuta moet worden terugbetaald als die waarin het is verleend, dwingende wettelijke bepalingen uit het nationale recht zijn overgenomen in de zin van artikel 1, lid 2, van richtlijn 93/13, en om vervolgens, enkel indien deze rechter zou vaststellen dat het betrokken beding niet onder de in die bepaling bedoelde uitzondering valt, te onderzoeken of artikel 4, lid 2, van deze richtlijn van toepassing is.
- 35 In deze procedure hebben de Roemeense regering en de Commissie inderdaad twijfels geuit over de vraag of een beding als dat in het hoofdgeding aan de orde is en waarvan de inhoud in punt 8 van de onderhavige beschikking wordt toegelicht, wel onder de uitzondering van artikel 1, lid 2, van richtlijn 93/13 valt.
- 36 Uit de door de verwijzende rechter verstrekte gegevens blijkt evenwel dat hij van oordeel is dat een dergelijk beding berust op het in artikel 1578 van het burgerlijk wetboek neergelegde beginsel van monetair nominalisme en dat dit artikel een wettelijke bepaling van aanvullend recht is in de zin van de in punt 27 van deze beschikking bedoelde rechtspraak, te weten een bepaling die van toepassing is op een overeenkomst wanneer de overeenkomstsluitende partijen geen andere regeling zijn overeengekomen.
- 37 In dit verband moet erop worden gewezen dat de Roemeense nationale rechter die zich tot het Hof had gewend in de zaak die heeft geleid tot het arrest van 9 juli 2020, *Banca Transilvania* (C-81/19, EU:C:2020:532, punt 30), dezelfde opvatting was toegedaan in een soortgelijke context betreffende dezelfde nationale bepaling als die welke in het hoofdgeding aan de orde is.
- 38 Uit deze juridische kwalificatie, die uitsluitend aan de aangezochte nationale rechterlijke instanties toekomt, volgt dat in het contractuele beding waarvan verzoekers in het hoofdgeding stellen dat het oneerlijk is, een nationale bepaling van aanvullend recht is overgenomen, zodat dit beding onder de uitsluitingsregel van artikel 1, lid 2, van richtlijn 93/13 valt en dus niet binnen de werkingssfeer ervan valt (zie naar analogie arrest van 9 juli 2020, *Banca Transilvania*, C-81/19, EU:C:2020:532, punten 31 en 37).
- 39 Bovendien moet worden vastgesteld dat de omstandigheid dat de overeenkomstsluitende partijen kunnen afwijken van een nationale bepaling van aanvullend recht, zoals hier volgens de Roemeense regering en de Commissie het geval is, niet van belang is voor de toetsing of een contractueel beding waarin een dergelijke bepaling is overgenomen uit hoofde van artikel 1, lid 2, van richtlijn 93/13 van de werkingssfeer van deze richtlijn is uitgesloten (zie in die zin arrest van 9 juli 2020, *Banca Transilvania*, C-81/19, EU:C:2020:532, punt 35).
- 40 Ook het feit dat over een contractueel beding waarin een van de in artikel 1, lid 2, van richtlijn 93 genoemde soorten bepalingen van nationaal recht is overgenomen niet afzonderlijk is onderhandeld, zoals hier volgens de Roemeense regering het geval is, is niet van invloed op de uitsluiting ervan van de werkingssfeer van die richtlijn (zie in die zin arrest van 9 juli 2020, *Banca Transilvania*, C-81/19, EU:C:2020:532, punt 36).

- 41 Ten slotte hoeft het Hof geen uitspraak te doen over de eventuele invloed van het uit artikel 4, lid 2, van richtlijn 93/13 voortvloeiende vereiste van transparantie waarnaar met name in het kader van de tweede prejudiciële vraag wordt verwezen, omdat in het in het hoofdgeding aan de orde zijnde beding volgens de verwijzende rechter een nationale bepaling is overgenomen die is gekwalificeerd als een bepaling van aanvullend recht, zodat dit beding niet onder die richtlijn valt krachtens artikel 1, lid 2, ervan (zie in die zin arrest van 9 juli 2020, Banca Transilvania, C-81/19, EU:C:2020:532, punt 38).
- 42 Gelet op een en ander moet op de prejudiciële vragen worden geantwoord dat artikel 1, lid 2, en artikel 4, lid 2, van richtlijn 93/13 aldus moeten worden uitgelegd dat wanneer bij een rechter van een lidstaat een geding aanhangig wordt gemaakt over een vermeend oneerlijk contractueel beding waarin een nationale bepaling van aanvullend recht is overgenomen, hij eerst de gevolgen van de in artikel 1, lid 2, bedoelde uitsluiting van de werkingssfeer van deze richtlijn dient te onderzoeken, en niet de gevolgen van de in artikel 4, lid 2, opgenomen uitzondering op de beoordeling van het oneerlijke karakter van contractuele bedingen.

Kosten

- 43 Ten aanzien van de partijen in het hoofdgeding is de procedure als een aldaar gerezen incident te beschouwen, zodat de verwijzende rechter over de kosten heeft te beslissen. De door anderen wegens indiening van hun opmerkingen bij het Hof gemaakte kosten komen niet voor vergoeding in aanmerking.

Het Hof (Zesde kamer) verklaart voor recht:

Artikel 1, lid 2, en artikel 4, lid 2, van richtlijn 93/13/EEG van de Raad van 5 april 1993 betreffende oneerlijke bedingen in consumentenovereenkomsten moeten aldus worden uitgelegd dat wanneer bij een rechter van een lidstaat een geding aanhangig wordt gemaakt over een vermeend oneerlijk contractueel beding waarin een nationale bepaling van aanvullend recht is overgenomen, hij eerst de gevolgen van de in artikel 1, lid 2, bedoelde uitsluiting van de werkingssfeer van deze richtlijn dient te onderzoeken, en niet de gevolgen van de in artikel 4, lid 2, opgenomen uitzondering op de beoordeling van het oneerlijke karakter van contractuele bedingen.

ondertekeningen